

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva
és vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 4 —
Félévre . . . 2 —
Negyedévre . . . 1 —
Egyes szám ára . . . 10

ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJEBLEN MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉSI DÍJAK:

3 hasábos petitsor egy-
szeri hirdetésnél soronként
6 kr. többszöri hirdetés-
nél 5 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér petitsora 10 kr.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Kanizsai utca hová a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐK:

PATAKY KÁLMÁN és VACHOTT KÁROLY.

Kiadó és laptulajdonos: Szabó György.

KIADÓHIVATAL:

Főntca hová a előfizetés és a lap szét küldésére
vonalkozó felszólalások intézendők.

Jöjj el Szentlélek Isten!

Jöjj el a világgosságnak, jöjj el a vi-
gasztalásnak, jöjj el a szeretőnek kelte!
Mikor szorultunk segélyedre inkább,
mint most?

Mikor volt több okunk ez imára, e
sóhánjak mélységére mint jelenleg?

Hagyományos, hogy az emberiségnek
önhitt gyermekei a tétúra ki-kitérnek, so-
kakak magukkal esábitván, és hagyományos,
hogy csak a te sugarad adja vissza az
elmének a józanságot, a megnyugvást a
kebelnek.

Száz és száz éve, hogy magában gyöt-
rődik a világ, vajha felváltandó már a bé-
kétlenéséget a nyugalomnak égi ajándéka!

Nagynak mondtak bennünket, de a
sárba tettek.

Legnagyobb, a világ menetét intéző
hatalom az abszolút, vagy az emberi ész:
de ez ely szerint az ember végre is nem
több a földnél, melyet tapos.

S a kevélységgel gyenge ember kész
lemondani józan eszéről egy szolamért, egy
divatért; hátba még a divatszól úgy hangzik
hogy ember maga az, a kit eddig
imádozt.

Mégis, a fők így szóltak, magukat ál-
lítottak oda bálványak.

A történésh nem mondhat mást, mint,
hogy a kinek tudatiban voltak a népek
minden időben és minden helyen, annak
lennie kell. De a lélekbuvár, a bölcsész és
a politikus a fölszabadított ész központjának

tartja magát; ő illeszti be az igazság sark-
kövét, az ő ajka az igazság ajtaja.

A valódi igazság pedig, mint a nap,
világít minden időben, azért ezeknek azt
tagadniok kell. Innen az észelviség, anya
nyelviség, és minden Isten tagadás.

Bayle, Lessing stb. után Wolf, Kaut,
Fichte, Schelling stb. következtek. Maga
szerint mindegyik elsőnek tanított igazat.
De levettek a hálátlan tanítványok,
Strausz, Proudhon, Renan stb. által.

Nem mondtak semmi újat. Az ind
Dsaina, Tseravaka, Sokajatica, és a görög
Demohritos, ug., Seukippos tanuskodnak
erről.

A jániai iskola után következett Epi-
kur, a kinek utját járják a modern fel-
világosultak is.

A reacionizmus legmegbámultabb haj-
tása tenyészett már Aristoteles idejében
is, a mikor voltak némelyek, a kik szerint
ugyanazon dolog van is, nincs is egyszerre.
Tehát az állítás, tagadás, anyag és szellem,
erkölcsi jó és rossz mindegy.

Hogy akad a felfuáadás által meg-
zavart élme, az még nem olyan meglepő.
De hogy az ilyen bölcsnek tartatik csak
egy pillanattig is, az elszomorító. Így a láng
ész és örülttség nem rokon többé hanem
egy.

Ilyen logika azoknak kell, a kiknek
nagy okuk van félni a valódi igazságtól.
Mít járjon a bölcsészet az Égben, vagy a
lélek halhatatlanságában?

•A Hercules vize• című regényből.

Angolból fordította: Vachott Károly.

(Folytatás.)

A tudomány áldozata.

Az éj vége felé kezdett közeledni midőn
Vince elhagyta állomását, a beteget a fogadót
apolonak átengedve, haza felé irányza lépteit. A
Frauenkircheni torony óra elé a harmat, mielőtt
elérte.

Meg volt lepetve, midőn ajtója feltartat,
s növére élénk szemekkel kezében össze göngyöl-
getett kötését tarva, előtte állott.

„Anna, miért nem alszol?”
„Tudtam hogy sokáig kell várnom, viszona
élénken s kérő tekintettel, de ily sokáig még-
sem hittem. Mindegy, csak azt mond meg Vince,
nincs-e számomra valami fájdalomra újsgod?”
s a sovány né leány karjába kapaszkodva, égő
kívánsággal tekintett arzába.

„Semmi újsgod e tekintetben,” mondá Vince
maga elé nézve. „Ő nem akar fértül ergem.” A
másik perczben elhallgatott, megeléje növérét, s
megeskóla a fonyadt ajkakat.

„Anna elgedjünk mi meg egymással, dőre
valék csak perczre is azt gondolni, hogy meg-
nyerhetem őt.

A szerese egy esilláma.

A frauenkircheni esemény óta sokat beszél-
tek a romok felől, de sokkal kevesebben látog-
tattak mint azelőtt. Schlepphenheim szerkesztő
újsága egy cikket közölt ez eseményről e kettős

De az egyszerű és egyenes lelkűek
nem értik ezt, és lelkük sir. Azért az
Isten név hadd maradjon meg az egy-
ügyűeknek.

„Hálátok adunk neked Isten, hogy el-
rejtetted magad a világ bölcséi előtt, és
kijelentetted az együgyűeknek.”

De a gondolkodó anyagvilág háborog.
Keményes azívekben, nyögés az országokban.
Nincsen békességük az istentelenceknek!
Szuronnyokat mutatnak olajág gyanánt,
s a békétlen béke kimerítőbb a háborúval.

A béke megromlott. De ki ne érezze,
hogy a világ egy nagy tisztító vihar előtt
áll! A mi ezelőtt száz esztendővel jobb
lett, marad, a mi kifordult, máj vissza-
helyeztetik.

1889. esztendővel ezelőtt vihar köze-
pette jött el a Szentlélek, és valahányszor
vihar jó, mindig tud abból nekünk jót elő-
hozni.

Mi azonban az igazi békéért tiszta
szívvel esengünk.

Jöjj el Szentlélek Isten!

Jöjj el bölcsesség Lelke, hogy mindig
a helyes utra lépjünk; hogy a mit job-
bnyerhetünk, a helyes, és a miben meg-
nyughatunk, azt adjaduk el elvűl és ce-
lekedjünk.

Jöjj el a tanács Lelke, légy gyámolunk,
ha már-már zavarba esünk.

Jöjj el erősség Lelke, hogy a józanság
utján keresztényies bítorsággal megma-
radjunk.

czimmel: „A tudomány vértanúja,” vagy „Nemes
élet, nemes halál.” A ezik névtelenül jelent meg,
de az irmodor Steinwurm ura vallott mint szer-
ző. E ezik sok beszédre, s magyarázatokra
adott alkalmat s Mohr ur személyes tulajadoni
eddig ismeretlen nyíltsággal s kiméltelenséggel
targyalattak. De par nap alatt ezen iró má rögt-
on elveszté érdekeit, mivel megfosztottat legfőbb
feltevélelől, köztudomású lény ugyanis, hogy a tu-
domány által követelt áldozat nem volt oly tö-
keletes, mint a milyennek gondolták, s a nemes
életet nem követé a nemes halál.

Mohr Adalbertről kinyilatkozottak az or-
vosok, hogy tul van a közvetlen vesztésben, sőt az
egyik gyöngye ramény adott felgyógyulásához is,
míg a másik, csak az életben maradás eséklyé
valószínűségé engéde meg. Látható vala tehát,
hogy valami rosszabbtól félnék mint az élet-
vagy a halál, azonban a szarmyaló hírek megbizhatla-
nok voltak, az az orvosok nyilatkozatai, oly té-
tozatosan hangzottak, mintha már kimondtak volna
a halalos ítéleteket.

Az orvosi tanácskozásra kitöltött nap dél-
előttjén, Dr. Komers sürgető ezüdellet Mohr asz-
szonytól, melyben üzleti tanácskozásra hívta őt.
„Ügyeltes! Vince józ tudta, hogy ez egyértelmű
s szóval! Draskócsz s a családú ügyvéd nem va-
lami nagy örömmel bír, de üzleti pontossággal
engedelmeskedék a meghívásnak.

Meg kell vallani, hogy az utolsó tíz év alatt
a Damianovics ügy csak húzódtott, mert tényleg
az egész idő alatt nem történt benne más, mint-
hogy beszélgeték róla, s egy par feleletre sem

TÁRCZA.

Pünkösöd.

1889. június 5.

Ez a virágok ünnepe,
Dalok dicse tavasza
A szív gyönyörrel van tele,
Ajk nem nyílik panaszra.
A légben illat és sugár,
Repülnek kehen uszva,
Miként boldog szerelmesek,
Csókoló társulata.

Miként boldog szerelmesek
Reszketnek a virágok,
Ha esti szellő pofkósan
Susogva száll rojak.
Nagy boldogságról sug nekik
Titokzatos regetek,
Hogy boldogság a szerelm
S a szerelm az élet.

Hogy boldogság a szerelm,
Ezt én is, én is ezem,
Lánykám szemében meglettem
Mennyből üdösgöngyem.
Pünkösöd, virágok ünnepe,
S a szerelm tavasza.
Szeretnem a gyönyör dalat
Az üdösgöngyökükükün!

M. I.

Jöjj el a tudományom! Lelke! A mi a gyermeknél és képzetlenebbnél csúnya, legyen az a tanultán ágában is kifejező. Csak akkor el meg és terem üdítő gyümölcsöt a fa, ha jó talajba gyökerezik. Legyen a tudós igazán tudós.

Jöjj el a jámborságnak Lelke, hogy mindenkor készséggel imádjuk Istent! Mert A bölcsesség kezdete az Úrnak felélmé.

Falyó János

Hidassy Kornél

szombathelyi püspök.

Folyó hó 4 én harangzúg jelenté az ünnepi öltözetben összegyűlt sokaságnak, hogy a várva vár szombathelyi püspök O méltosága, a bérmas szertartást teljesítendő, kis városunk határait elérte. Hullámzó sokaság lepte el az országot mindkét oldalán. Fel hét órakor tunt fel a püspöki fogat a Turinscha felől Alsó-Lendvára vezető úton. O méltosága kíséretében voltak: Schwarcz Mihály apát-kanonok és dr. István VII. mos p. titkár, cz. kanonok, a közöl vidékről Ratkovich Vendel kanonok-plebánus, Szalay István turinschai plebánus, Toth Laszlo bellatinéi plebánus és Kiss Pal alsó-lendvai esperes-plebánus; a világiak közül pedig a fogszolgabíró, ki öneltszóságot a járás határain fogadta, s az Eszterházy herczeg ker: zartorja, ki az uradalom határain üdvözö.

Par percz alatt a menet a város határait átkelött, hol a város jellegző lakossága nevében Hajas Mihály ügyvéd feltes szavakkal üdvözö a püspököt. Ismét hosszú köcsösr kíséretében. A püspöki fogat egynesen a templom elé hatatott, hol rövid időt végezve a plebánia lakba vonult. Csak másnap reggel, bar az eső sűrű esőpekben hullott alá, mar reggeli hét órakor megkondultak a harangok, ünnepléyes lassuságú zúgva s jelentve, hogy a faradhatalm fopositor, a tisztelelt összegyűlt felelhetni s vidéki papság kíséretében a templomba indult, hogy rövid isteni tisztelet után, a bérmas szertartása megkezdessék.

A paplakot menyeztet alatt, nagy számu papságot kísérve, vonult a püspök a templomba. A templom egész környéke zsáfolásig megtelt, részint nézőkkel, részint bérmasokkal s kereszt szülők csoportjaival. A lelki parancsot gygyan ottosza az áldást s szentelt olajkenetet, az áhítatos bérmasok között.

Közöl déli 12 óraig tartotta a szertartás, melynek végzetül elő rendben, min reggel a templomba, a paplak felé vév utjat az íhletett fopap és kísérete, hol o méltosága kisse nyugalmora vonult. De alig pihent néhány perczig, midn a tisztelelt megjelent vidékebb papok, továbbá hg. Eszterházy urad. tiszti kara, a helybeli intelligencia, a városi előjáróság s tuzoság tiszteleit fogadta. Utánna nagy ebédhez ültek.

méletelőtél iratott. Dr. Komers jelenlegi álla potában vév azt az meghalt fonékot, az öreg Zanderottól, s megedelgett vele, hogy azt a Mohr eseládnál látogatások urügyel használhatja, ha nélkül, hogy befejezni reményelhető eme több mint 40 év óta pangó ügyet. Dr. Komers, Mohr anyonszgy s leánya által egy kisebb tárgsalo szobában fogadtatt, s rögtön észrevete, hogy mindkét hölyg modorában bizonyos igazottaság észleltő. A hölyg külsőleg nyugodt volt, csupán árulke szemmel a fopap szókait nyugtalansággal, míg Asceldina nem is igyekezett pap lastoni vidam felgerjeszt.

Az emult fadalmatjelés hét alatt Mohr anyonszgyas a tetlen konyk s busongó félt látsza, gorsók és konyk sokkal jobban is illelték az o dramai hajlamaihoz, mint a nyugodt, gondos apolas. Ha Adabert valami mérgezett nyíl által sebesult volna meg, nem pedig egy közonséges kö által, Asceldina nem habozott volna a mérget kiszívni a sebből. Temetésén jairgata hájat vév, öntözte volna a szentelt vizet sírjára, egy szerencsétlen övnyi teljes kétségbeeséssel, de örök hosszan az állni homályos szobában, oly hosiesség nélkül s nyektel vágni végezt, mint a beteg vanakos igazgatók ottintgini az orvossgot az ügy, bosa a kanálba, — em fert természetűez. Az o gondolkodás módja nagyon fellengő volt ahhoz, hogy ily alacsony szolgálatokat teljesítsen.

Egy héti télenség után, sokkal kellemesebb foglalkozást talált magának.

Hirt vettem Alexius felől, e szavakkal nyíta meg a tanácsozást.

A következők hon hasonló — lendben folyt le a megedelőzél, s a bérmas Alsó-Lendvárán ezzel befejeztetik.

Ismét Csesztregre ment át a püspök, hol hasonló fogadtatás után a bérmas szentségben részessé a híveket, s a plebánus vendegszerző hazánál töltve az éjt f. ho 7 én reggel ünnepléyes isteni tisztelet után hazafelé indult.

Émele az apostoli férfiu megjelénésének, ki atyai szeretettel hinté áldását városunk fölé, fenn marad még igen sok ideig s szobeszéd tárgya leend, minden alkalommal, midn a szent és nemes szónegye kerül.

Mert Hidassy Kornél püspök nem csak mély tisztelet, de rokonszgyen előözöje is mindenütt, hol megjelenik; széd, lekövetőz nyafassága éppen úgy szon és melegt, a mily bámulatra kelt mély tudományossága, s a mily lelkesítő a hazafiság, mely széküdmú tarsalagsan, minden lépés nyomon atragogy.

Ilyen férfiu vezetése és példája, hogy ne ösztönözze nemcsak híveit, de az összes papságot a magasztosra, s hogy ne lelkesíténe a nemese?

Hibál éveiben, mint kedélyesen elbeszélte, tanító és soha boldogabbnak nem érzé magát, mint azon időben. A papi vizsgák még most is gyakran személyesen szokta vezetni, s a tudós felől oly szakképzettséggel teszi kérdéseit az illetőkhoz, melyek tanúsítják nem csak jartaságot, de haladását is a tudomány minden ágában és vívmányában.

Nagy tudományossága mellett is azonban megtartja a lelke mélyen a valódi keresztényi áhítat teljes tisztaságát s emelkedettségét, úgy hogy a vallásosság szent békeje, mely arcvonásait jellemzi, s a széd elnézés azok iránt, kik véle sem állás, sem tudományra nem mérközhettek, készséres hatásaiva teszi minden szavait, minden állításait.

A Hidassy Kornél püspökhoz közölő csak addig lehet elfogult, míg a four tekintetnek hátróto, nyajas kifejezésével találkoztak szeméi, mely néhány szó váltása után, a püspök kedélyese megnyitja szívet, felbészti rokonszgyét s lelke önkénytelen meghajlik e magasztos, e fenéköl szellemi férfiu előtt.

Isten tartsa meg, ott igen soká s adjoin a hazánk minél számosabb oly püspököt, mint Hidassy Kornél.

Jóslat.

Ha az emberimen mivélődéstörténelmét az ész kutató erejével, bölcséséttel tanulmányozzuk, azt találjuk: a világ egyetem fejlődéséhez a kő, a bronz, a vaskorszakok átéléséhez évezredek kellettek, míg jött a tiszta szellemek korszaka, mely minden felett mi anyagi, s mit a teremtő a szellemek rendelkezése alá helyezett,

Hirt vettem Alexius felől, e rendszeren amnyit jelentett, hogy par szaz forinra van szükség; s a Vincze túrletlenül kéré: „Ismét adossággai vannak bátyjának?»

„A gróf zavarban van, javítsa ki Asceldina. S pénzre van szükség?»

„Pénzbeli támogatást kér, de...»

„De...» vagott szavába Margit, egy ajánlatot tesz. Kérem Dr. ur olvassa ezt, s egy levelet adott kezébe.

I elvélben Damianovics Alexius nyelvtan és helyesírás ellenes kifejezésekkel, késznék nyilatkozni, Draskóczot illetőleg lemondani nővére javára minden jogáról, ha az viszont, tiz ezer forint rögtöni kifizetésére készpénzben, hajlandó lenne. A gróf mellesleg megjegyzte, hogy e szerény összeg képtessé teszi őt, hogy rangjaéhoz illő életmódot folytathasson, s megszerezhesse magának ama csekély kényelmet, melyet megérdemelt egészségi állapota Dr. Komers véleménye szerint, a derelium tremens, közöledése volt, s a csekély kényelem, nagy mennyiségű magyar borok élvezete, felvalta különféle más szesz italokkal.

E levél s ez ajánlat vála forrása Asceldina elragadtatásának. Ezelőtt húsz évvel kivételnek tartja azon fogadtatást, melyet halálköznyomon tett; folytatta a harcot bátyjair, s felmagasztalá érte magát azon diessugarak által, melyek e küzdelemből haramboltok. De a feladat nehéz volt. meghaladta erejét, mi hatással volt egész lenyére; valami melabu vett rajta erőt, s úgy érzé magát mint egy trónszett királyné, ki régi nagyagsa romjain ülve, emult dicsőségén kesek

öntudatosan intézkedik, hajt saját egyén, éni céljaira.

Ha kizártan az egy és rokon fajú népek, nemzetek történelmeti teszik vizsgálódásunk tárgyává, azt látjuk: már csak évszázadok kellettek, míg egyes nép jakok mint nemzetek vagy kidomborultak, élet-ejüket az önálló államiség és független szabadság joghatásai között, kormány tornáltak övezve életre juttatták, — vagy ugyancsak évszázadok lefolyása alatt, a végtelenség világ tengerén mint felúnt halgyűrt, — hullám fordot partot csopot tan elenyésztek.

Ha magát az egyetemes kereszténységét, mint a mai szellemi felvilágosodásnak lényegűtjű faklyáját nézzük, itt is ugyan azt találjuk: a szellemi élet horderővel bíró lüktetéséhez a keresztény vallásnak három népszáz évekre terjedő korszakokat kellett alkotnia, ön magát isteni igazgatással így felosztva, vezette el az emberiségét e földön még nem ért felvilágosodásnak mai magva megvívókára. De mind-n fénynek van árnya! — A sötétség magában vak, azt kívánna nem lehet! De a fény is mentül túlváltabb, minél nagyobb, annál vaktóbb!

A mai felvilágosultság mely hivatva van a népeket, a nemzeteket boldogítani, a társadalmi, a politikai élet szünteren, a nemzetek egymásra ható kölcsönös viszonyaiban, — erős, — vaktító fényvel ragyog!

Ha látjuk hogy három, népszáz éve élti Európa e jelen korszakot, — ezt látva, megfigyelo ujajánkat reá teszszük korunk lapasan lüktető úterére, s megdöbbenve tapasztaljuk hogy az óriási felvilágosultságnak jelen századában, mely szövetséges nagyhatalmak koronás fejei ötleknek, — addig a nemzetek fiait milliókban phalanx háló kezeve fegyvereknek, szuronyaiknak hegyein tartják Európa bekejét, — az államok, s azoknak szabadpolgárai gondok között nyögve, — arczveréjükkel hazájuk oltárára már áldozataikat, solszor, sok tekintetben már maga megerőteltéssel adott áldozataikat, mint ősi bálvány Molok eméztí meg a végtelen halál létszám, — más, a népek közvetlen közjavanak elomozdítására ábiól alig eszeppenhetik, ha ebből kifolyó

reg. Ma új élet indult meg erében; kilátás nyílt arra, hogy maga számára nyerheti meg azt, miért Alexius javára harcolt, s e remény rögtöni fénye elvakította őt.

Két par szem volt Vinczeze függésztve mi-által olvasott, s midn letévé a levelet Nos, kérde az anya „Nos, ismétlé leánya, s mindkettlen valaszra vártak

„Nos, mondá Vincze zavartalan nyugalmal „mondok, hogy elfogadtam az ajánlatot.

„Oly elvakultnak tartt on engem, hogy saját érdekemben habozhatom csak perczig is?» kérde Asceldina hevesen.

It az a kérdés, van-e ebben érdeke Nagy-sadnak.

Szanaslam mosoly vonult el Mohrné ajkain. „Ah Dr. Komers, ön csak vaktában beszél, ön nem ismeri ösem lakat. Söt attól kell félnem, nem követelek e igazgatatlanságot fivérem ellen, midn elfogadom az ajánlatot; mert tiz ezer forint lével sem ér fel — de mit is mondok, negedrés értékelvem sem, Draskócz! A szegény Alexius azonban nem szándékozik nősülni; gyöngye egészsége miatt nem köthet házasságy frizget. Az egész dolgot here rajtam nyugszik. Asceldina meghajta fejét, mintha a koronát, mely azt nyomja, nehéz volna viselnie.

„Hany éve annak, hogy e birtokot elhagyta?» kérde Vincze hidegvérűleg.

„Eppen hét éves voltam midn elhagytuk!

„Eppen azon korban volt tehát nagygyűlt, melyben az embertökétes fogalmat nem képes magának alkotni a földbírtok becsértékéről.

